

V160 motor till StirlingVeteranerna

StirlingVeteranernas Linköpinggrupp hade en träff och kom att diskutera var de olika V160 motorerna hade blivit av, som tillverkades i Linköping fram till 1988. Hans Varverud, som arbetat som servicetekniker, fick i uppgift och ta reda på var de fanns, eller var de kanske skrotade allesammans. Hans hade varit med att installera en motor på drifttekniska utbildningen vid Nils Ericson skolan i Trollhättan 1995 och tog därför kontakt med Lennart Nyqvist som då var lärare på skolan och han i sin tur med Victor Fält på Bokenäs Spa- och konferenshotell, där han visste att en motor fanns och plötsligt hade StirlingVeteranerna fått en V160 i sin ägo.

Kontakten med Bokenäs

När Hans Varverud fick uppdraget av Linköpingsgruppen, att se om han kunde hitta någon V160 motor ute på marknaden var det givet att han först kontaktade Lennart Nyqvist fd läraren på skolan i Trollhättan. Det blev några snabba kontakter och snart var även driftschefen på Bokenäs, Viktor Fält, involverad och någon vecka senare var Hans och Lennart på väg till Bokenäs för att hämta hem motorn till Linköping.

Därefter har Magnus Larsson, Lennart Öberg och Ingevald Abrahamsson delvis demonterat motorn och Hans Varverud har lyckats hitta en serviceväska med diverse reservdelar, så en dag ska säkert de glada pensionärsgruppen lyckas skrämma liv i motorn. Det man saknar är lite specialverktyg, men det ska man väl kunna låna ihop (Cleanergy i Åmål) eller får man försöka tillverka nya. Kanske kommer ni att få se motorn i drift vid kommande jubileum.

Hans Varverud, fd läraren Lennart Nyqvist och driftschef Victor Fält i samband med att generatoraggregatet hämtades på Bokenäs.

Foto: Hans Varverud

Lennart Öberg och Ingevald Abrahamsson i full färd med demontera motorn.

Foto: Magnus Larsson

Historien bakom motorn

Motorn är en V160 generatoraggregat med no. D037 (RV) gasdrift.

Total drifttid: 4534 timmar

Första installationen gjordes 1984 hos en växthusodlare i Arrie i Skåne, för att testa ett så kallat Stirling Power Pack (SPP) för naturgas/gasoldrift. Energiomvandlingen från motorn gav värme och el till drivhusen och avgaserna fördes via spirorör till ett separat tält där koloxiden läts diffundera ut genom tältets plastväggar och vidare ut till växtodlingen. Projektet genomfördes enligt en teori från Alnarps Lantbruks Universitet som även sponsrade det hela. Projektet avslutades 1988 då det blev ägareskifte av växthusanläggningen.

Under de här 4 åren 1984-1988, hände företagsmässigt en hel del. United Stirling sålde sitt amerikanska bolag Stirling Power System (SPS) till flygplanstillverkaren Mc Donnell Douglas 1986 och lät Linköpingsgruppen med V160 motorn ingå i affären. Efter ett drygt år sattes SPS i Linköping i konkurs och hela konkurslagret inklusive motorer köptes upp av då Volvoägda United Turbine i Malmö, som magasinerade konkurslagret.

År 1992 höll Volvo på att bygga en fritidsanläggning för sina anställda i Bokenäs utanför Uddevalla. Anläggningen skulle ha ett eget reningsverk där man ville ta hand om den rötgas som bildades på ett miljömässigt bra sätt. Då kom man fram till, att här skulle en av V160 motorerna komma väl till pass.

Hans Varverud, som då hade bildat ett eget bolag för att serva de motorer som United Stirling/SPS genom åren hade lämnat ut på marknaden, blev kontaktad av United Turbine. Han blev ombedd att identifiera en lämplig motor till Bokenäsanläggningen och fick även uppdraget att installera och utbilda personalen på anläggningen. Motorn kom sedan att vara i drift i ca 700 timmar. Då man körde med rötgas, så var produktionen varierande och de blev många start/stopp och gaspåfyllningar och en dag råkade ett sprängbleck gå sönder med en kraftig smäll som följde. Personalen blev så uppskrämd så efter den dagen vågade man inte längre köra motorn.

Några år senare blev Hans Varverud uppringd av Lennart Nyqvist, som då var lärare på Nils Ericson skolan i Trollhättan, han undrade om det inte fanns någon fungerande Stirlingmotor som man kunde få tillgång till, då man höll på att bygga upp ett energiteknisk laboratorium på skolan. Bokenäs kontaktades och man ställde upp och lånade ut sin motor som kom att installeras i Trollhättan, där den kom att köras i demonstrationssyfte med stor entusiasm från både lärare och elever. Då Lennart Nyqvist senare slutade på skolan återlämnades motorn till Bokenäs, där den sedan stått i ett varmförråd i nästan 18 år.

Lite rost får man väl acceptera efter 18 års stillstående utan gas i cykeln.

Foto: Magnus Larsson

Lennart Nyqvist och Victor Fält som hjälpt till att rädda en klenod till eftervärden har båda fått vars sitt gratis medlemskap i StirlingVeteranerna under 2016. Sedan hoppas vi bara på att våra pensionärer lyckas få snurr på motorn inför kommande jubileum, kanske kan det bli redan till årsmötet i mars 2016.

Text: C-G Sjöstedt i samarbete med Hans Varverud och Magnus Larsson